

Kreatiini kinaasi MB isoensüümi mass (S,P-CK-MBm)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

Rakkude tsütosoolis paiknev kreatiini kinaas on dimeerne ensüüm, mille kolm isoensüümi koosnevad kahest monomeerist: B (*brain*, aju) ja M (*muscle*, lihas). CK-BB isoensüüm paikneb valdavalt ajus, eesnäärmes, soolestikus, kopsudes, põies, neerudes, pankreases, emakas, platsentas, kilpnäärmes. CK-MM isoensüümi leidub skeleti- ja südamelihases. CK-MB isoensüümi leidub rohkesti südamelihases ja vähemal määral skeletilihases (1–3% CK-st skeletilihastes), lisaks sooles, diafragmas, emakas, eesnäärmes.

Peale müokardiinfarkti hakkab CK-MBm suurenema 3–4 tundi pärast MI-d, saavutab maksimumi 12–24 tunniga ja püsib suurenenuna 2–3 päeva.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Katsuti	Geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti (punane kollase rõngaga või kollane kork) või geeliga LH-katsuti (roheline kollase rõngaga või heleroheline kork)
Säilivus	Seerum/plasma toatemperatuuril viis tundi, +4 °C kaksteist tundi, -20 °C kolm kuud

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsimeetod: elektrokemoluminestsents-immuunmeetod (ECLIA)

Referentsväärtused

≥ 18 a	Mehed	< 6,22 µg/L
	Naised	< 4,88 µg/L

Näidustus ja kliiniline tähendus

Euroopa Kardioloogide Seltsi, Ameerika Kardioloogide Kolledži, Ameerika Südameassotsiatsiooni ja Maailma Südameföderatsiooni neljanda universaalse MI definitsiooni kohaselt on eelistatuimaks biomarkeriks MI diagnoosimisel kõrgtundlik troponiin T või troponiin I. Eelnimetatud juhise on heaks kiitnud ka Eesti Kardioloogide Selts ja Eesti Laborimediitsiini Ühing.

CK-MBm paralleelne määramine troponiiniga ei ole üldjuhul näidustatud. CK-MBm määramisest võib abi olla keerulistes diferentsiaaldiagnostilistes olukordades.

CK-MB sisalduse tõusu võivad lisaks südamelihase kahjustusele põhjustada ka tugev treening, ulatuslik lihastrauma (s.h kirurgilised operatsioonid), rabdomüolüüs, polümüosiit, lihasedüstroofia, hüpotüreos, pulmonaalne emboolia, hüpo- ja hüpernatreemia, mürgistused (s.h etanoolimürgistus, vingugaasimürgistus), krooniline neerupuudulikkus (~5%-l).

Vt ka: Troponiin T (kõrgtundlik)